

виртуальними, інтерактивними комп'ютерними моделями і реальною творческою індивідуальністю і компетентністю студента.

УДК 378.147.091.3.016:616-006

ПРОБЛЕМНО-ОРІЄТОВАНЕ НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ ОНКОЛОГІЇ

Шевченко А.І.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: медична освіта, проблемно-орієнтоване навчання, онкологія.

Проблемно-орієнтоване навчання (ПОН) визначається як педагогічна стратегія, особливий стиль опанування знаннями, при якому стає можливим повноцінне опанування проблемою з глибоким, активним, стійким засвоєнням матеріалу реальних життєвих ситуацій.

Пригнічений психологічний стан онкологічних хворих, їх юридична обізнаність, усвідомлення своїх прав, веде, на жаль, до поступового зменшення частини занять, які безпосередньо проводяться біля ліжка пацієнта. Тому на заняттях з онкології формування і закріплення навичок отримання студентами знань, здібності орієнтуватися в інформаційних потоках та мультидисциплінарних ситуаціях все частіше проходять шляхом розв'язання ситуаційних задач. Активна співпраця студентів найбільш ефективно проходить у групах по 4-5 чоловік, зазвичай у формі дискусії, керованої викладачем. Мінімальний обсяг його прямих імперативних інструкцій при ПОН примушує студентів брати на себе відповідальність за власне навчання з метою більш різнобічного вивчення теми заняття і формування правильного розв'язання запропонованих клінічних ситуацій. Останні є прикладами конкретних клінічних випадків, які ілюстровані рентгенограмами, комп'ютерними томограмами, даними ультразвукового дослідження, цитологічними або гістологічними висновками, результатами клінічних і біохімічних аналізів тощо.

По ходу обговорення задачі викладач заохочує активне обговорення проблеми, забезпечує взаємодоповнювальну роботу студентів, забезпечує можливість отримання додаткової інформації, підтримує «русло» ведення обговорення і виконує скоріше роль тьютора – тобто не того, хто передає знання, а того, хто передає досвід навчання.

Така робота дозволяє студентам не просто використовувати акумульовані знання, але й сприяє розвитку гнучких пізнавальних стратегій, які допомагають провести аналіз непередбачених, нестандартних ситуацій для прийняття правильних рішень, які іноді виходять за рамки загальноприйнятих інструкцій. Це є дуже важливим моментом, адже проста здібність знаходити єдину правильну відповідь при використанні тестових завдань мало сприяє становленню майбутнього лікаря.

Недоліком такої форми роботи є те, що в сучасних умовах викладання клінічних дисциплін, зокрема і онкології, викладач повинен працювати з групами студентів по 10-12 чоловік, що значно знижує ефективність такої форми проблемно-орієнтованого навчання.

Наступним кроком її розвитку, на наш погляд, повинна стати розробка комп'ютерних навчальних програм із великою кількістю конкретних клінічних випадків зі змінними параметрами, динамічним ілюстративним матеріалом (аудіо- і відеозаписи, слайди), реакцією комп'ютера на неправильні дії студента, які можуть призвести до негативних наслідків тощо.

Аналіз попереднього досвіду використання проблемно-орієнтованого навчання свідчить про його позитивний вплив на осмислення, засвоєння і правильне використання студентами навчального матеріалу у порівнянні з аналогічними параметрами при традиційному навчанні.

УДК3078.147.091.3.016:378.4.014.25(477):061.1ЕС

ПЕРЕВАГИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У СТУДЕНТІВ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ В РАМКАХ ПРОБЛЕМНО- ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ЗГІДНО ПРОЕКТУ TEMPUS

Шумна Т.Є.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: студенти, навчальний процес, проект TEMPUS.

Програма TEMPUS спрямована на реформування у сфері вищої освіти і узгоджується з положеннями Болонського процесу. Тому нашою метою було забезпечення, аналіз та виділення переваг організації навчального процесу у студентів, що навчаються в рамках впровадженого проблемно-орієнтованого навчання. При цьому щотижневий розгляд кейсів передбачає, що як лекції, так і практичні заняття будуються за темою, що стосується клінічного прикладу конкретного пацієнта з певною патологією. Так, зі студентами II курсу в першому семестрі на 18 тижні експериментального проблемно-орієнтованого навчання був розглянутий кейс на клінічному прикладі хворої V.M. з целиакією. В рамках структури цього кейсу, у вівторок, середу та четвер студенти прослухали три лекції, що стосувалися анатоμο-фізіологічних основ травлення, диференційної діагностики функціональних гостро-інтестинальних розладів і органічних захворювань кишківника та основних напрямків їх терапії. Кожна лекція тривала 60 хвилин, без перерви. Лекції, як і подальші заняття з тьюторами, проводились в аудиторії, спеціально обладнаній сучасними інформаційними технологіями. В четвер, на базі клінічної лікарні, студенти мали змогу провести клініко-анамнестичне об'єктивне обстеження пацієнта за темою кейсу. У відділенні лабораторної діагностики були продемонстровані загальноклінічні, біохімічні, копрологічні, бактеріологічні методи